

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisorile neînscrise nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se returnează.
Inserate
se primesc la Administrațiunea
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukas Nachf.,
Huz. Augenthaler & Emerio Les-
ner, Heinrich Schalek, A. O-
pplik Nachf., Anton Orpplik.
In Budapesta la A. V. Golber-
ger, Ekstein Bernat, Iuliu Le-
opold (VII) Erssébet-körút.
Prețul inserțiilor: o serie
garantată pe o coloană 10 bani
pentru o publicare. Publicări
mai dese după tariful și invo-
ială. — BROCLAME pe pagina
8-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXXII.

Telefon: Nr. 226.

GAZETA apare în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungarie
Pe un an 24 cor., pe șase luni:
12 cor., pe trei luni 8 cor.
N-rii de Duminică 4 cor. pe va.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 5 fr. pe an.
Se primumă la toate ofi-
cile poștale din țară și din
străinătate și la d-ii colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mare
târgului Inului Nr. 30. etagiu
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul acasă: Pe un an 24
cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 8 cor. — Un exem-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele, cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 111.

Brașov, Duminică 24 Maiu (6 Iunie)

1909.

Demonstrația independențistă de mâne.

Se fac mari pregătiri în Buda-
pesta pentru ziua de mâne: 6 Iunie.
După un timp destul de îndelungat
de liniște plictisitoare, ce domnește
în capitala ungară, de când cu izbuc-
nirea crizei și suspendarea ședințelor
dietei, liniște slab întreruptă din când
în când numai de conventicolele
diferitelor partide și fracțiuni, în cari
se combinau diferitele programe de
descurcare și de rezolvare a crizei și
unde intrigau unii contra altora, va
face loc mâne unui val-vârtej de sen-
timente și manifestațiuni sgomotoase
ale independențistilor, ce vor alerga din
toate părțile la adunarea cea mare
de partid, chemată pentru a formula
pe calea aceasta în mod demonstra-
tiv postulatul băncii naționale ma-
ghiare independente, drept postulat
al tuturor independențistilor, ba al țării
întregi.

E semnificativ pentru zilele ce
le străbate criza ungară, că mișcarea
aceasta de partid, și încă a unui par-
tid care formează de fapt majoritatea
în camera deputaților și ia parte prin
urmare la cărmuirea țării, se face
sau, mai bine zis, e pusă la cale în
aparență fără de știrea și concursul
șefului partidului și al frunțașilor con-
ducători independenți; e semnificativ
mai departe, că, pe când comitetul
central independențist din Budapesta
adună pe combatanți din toată țara,
în semnul opozițiunii contra curen-
tului adversar băncii independente și
deci și guvernului, care a crezut și
poate crede încă, că trebuie să facă
un compromis cu acest curent, pe
atunci toți cei din jurul guvernului:
oamenii de încredere ai partidelor
coalitiei, fără deosebire, ba chiar și
unii politicieni maghiari din alte ta-
bere fac vizite lui Kossuth, confe-
rează și umblă a se înțelege cu acest
bărbat, care după toate regulile ar
trebui mâne să stea în fruntea celor

ce se adună să facă marele ponun-
ciament pentru banca independentă.

Nu se putea firește desfășura
spectacolul de mâne, fără ca să se
salveze cel puțin forma exterioră.
Comitetul central al partidului inde-
pendențist, a aflat de cuviință, a trimis
o deputațiune la ministrul de co-
merciu Francisc Kossuth, la Iuliu Iusth,
președintele camerei și la ministrul
de culte Apponyi, spre a-i invita la
adunare. Mai întâi deputația s'a dus
la Kossuth. Conducătorul ei dr. Plattky
a zis în alocuțiunea sa, că adunarea
de Duminică va fi chemată a demon-
stra opinia publică unitară a
partidului independențist în cestiunea
băncii independente naționale, și că
deci a venit să-l invite pe Kossuth, ca pe
conducătorul partidului, la întrunire.
Kossuth a mulțămît călduros, dar a
adaus, că de prezent, fiind ministru
conducător de resort, nu poate uni
cu poziția sa participarea la o adu-
nare publică, unde ar trebui să des-
fășure direcțiunea sa politică. „De al-
fel“, zise el, „punctul meu de vedere
este cunoscut“. Atunci Dr. Plattky a
replicat, că dacă Kossuth nu poate
veni la adunarea populară, atunci vor
merge la el miile de partizani ce vor
lua parte la adunare. Francisc Kossuth
le-a răspuns: „Precum nu pot să
opresc cursul Dunării, așa nu voi pu-
tea împiedeca ca soții mei de prin-
cipiu să vie la mine cu miile, dar
dela mine să n'astepte cuvântări, ci
cel mult numai câteva cuvinte de
mulțămire pentru dovada de iubire“.
Eată dar cum se pregătesc toate, ca
să fie bine și pentru ministru con-
ducător de resort și pentru șeful parti-
dului. Cam tot în felul acesta a ră-
spuns deputației și Iuliu Iusth, că
el ca președinte actual al came-
rei, nu poate lua parte la adu-
nări populare, a mai declarat însă
între aclamațiuni frenetice că „cu su-
fletul și cu inima sa va fi la adu-
nare“. Apoi, par'că ar fi voit da un
bobârnac lui Kossuth, a adaus: „eu
sunt tot acela, care am fost, acela care

cu cea mai mare energie, (nu se
sfește a se lăuda pe sine) luptă pen-
tră banca națională independentă și
în interesul separării economice a
Ungariei.“

„Știm așadar acum — scrie foaia
partidului popular — „ce va fi la 6 Iu-
nie: insuflețire uriașă! Dar ce va fi
la 7 Iunie? Se va spăria Viena? Nu,
lucru dureros, Viena nu se spărie. Nu
mai e spărioasă dela 1906. De ce
tocmai de atunci, nu vom cerceta a-
cum. Dar cei din Viena știu foarte
bine că în Ungaria ei pot face să se
primească ori-ce situațiune rea,
dacă înainte vor crea una și mai
rea“.

Cuvinte grele, însă întemeiate
pe experiență!

Din parlamentul Austriei. În ședința
de alaltăieri a parlamentului austriac s'a
început desbaterea propunerii de urgență,
presentată de dep. Dr. Sustersics cu pri-
vire la banca agrară bosniacă. În moti-
varea propunerii dep. Sustersics face as-
pre imputări ministrului comun de finanțe,
spunând între altele, că în loc de institu-
țiuni sociale-politice politica ministrului
comun de finanțe își serbează intrarea în
cele două provincii anectate prin dispozi-
țiuni de uzură și expropriare. După toate
probalitățile majoritatea parlamentului va
primi propunerea de urgență, fiindcă mem-
brii uniunii deputaților germani vor vota
pentru admiterea urgenței. În sensul a-
ceasta au și vorbit câțiva deputați ger-
mani.

Austria și slavismul.

(Discursurile din Moscva și Viena ale Cehului
Dr. Kramarz.)

Deputatul din camera austriacă, con-
ducătorul Cehilor tineri Dr. Kramarz a
luat parte la adunarea reuniunii pentru
cultura slavă, ce s'a ținut în Moscva în
Duminica Rosaliilor. Cu ocaziunea aceasta
Dr. Kramarz a ținut un discurs, în care a
vorbit și despre raporturile dintre slavism
și Austria în legătură cu anexiunea Bos-
niei. Pentru această parte a discursului
său Kramarz a fost aspru atacat și com-
bătut de foile germane din Austria, așa
că s'a văzut întemnat de a da lămuriri
cu privire la atitudinea sa în adunarea

dela Moscva în ședința de alaltăieri a ca-
merei austriace, în care s'a desbătut asu-
pra motiunii privitoare la banca bosniacă.
Înainte de a schița cele cuprinse în vor-
birea din cameră a conducătorului ceh,
aflăm de bine pentru o mai bună lămurire,
să reproducem pasagiul cu pricina din
vorbirea ținută de Dr. Kramarz la Moscva.
Iată după »Novoje Vremja«, ce a zis din
cuvânt în cuvânt Dr. Kramarz:

„Nu pentru ca să schimbe charta
Europei au venit delegații slavi în Rusia,
ci cu scop de a dobândi o uniune econo-
mică a Slavilor. Cehii nu resping ființa de
stat austriacă, ei nu nuzesc a face o po-
litică austro-slavă, fiindcă știu, că austro-
slavismul va avea ca urmare desbinarea
între Slavii catolici și ortodocși. Austria
nu va deveni niciodată slavă, fiindcă a-
ceasta nu ar permite-o instituțiunile ei
dinastice, birocratice și militare. Cehii pot
însă să dobândească, ca Slavii să nu fie
asupriți. Cum să se poată dobândi aceasta?
În politică nu e loc pentru sentimente.
Spre a câștiga pe Slavi pentru unire, tre-
buie să concurgă multe interese. Cehii,
Slovenii și Polonii prin aceea, că poartă o
luptă contra Germanilor, apar ca avant-
posturi ale Rusiei și o apără pe aceasta
în contra năvalei germane. Slavii de Vest
dispun de mai multe mijloace și puteri ca
să poată suporta acest asalt. Ei au mai
multă insuflețire, ei simt, că trebuie să
lupte, ei se încred în puterile lor, ei se
cunosc pe sine. Rușii trebuie să facă din
Polonii lor tocmai așa un avantpost cul-
tural și puternic, cum suntem noi în contra
asaltului Germaniei: Pentru ca să se poată
face aceasta însă, e de lipsă, ca Rusia să
fie cu dreptate față de Poloni. Cehii voesc
să vadă pe Ruși ca pe niște apărători tari
și puternici ai Slavilor, pentru triumful
acestei idei însă, e de lipsă, ca Rusia să
fie legată de lumea slavă prin multe și
vitale interese.“

În camera austriacă Dr. Kramarz,
când a cerut cuvântul în ședința de alaltă-
ieri deputatul pangerman Iro a strigat:
»Suiți d-lor la Petersburg, Moscva, Duma
se începe,« ear Cehii au strigat de pe băn-
cile deputaților și de pe galerie: Auf nach
Berlin! »Haideți la Berlin!«

Dr. Kramarz: E curios, că tocmai
dep. Iro face pe patriotul ofenzat. E da-
toria bărbatilor de stat austriaci de a se
gândi, că cu anexiunea Bosniei, lucrul încă
nu este rezolvat, că Austria dacă vrea să
justifice înaintea opiniei publice violarea
tractatului dela Berlin, trebuie să cuce-
rească un titlu moral asupra Bosniei. Ni-
meni nu va afirma, că Austria a câștigat

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

De-ale lui Moș Barbă-Albă.

Nepotul: Un tăciune și-un cărbune
la mai spune moșule, spune!
Bucecii. — Schitul. — Călugărul Holgoș. —
Teresneu, vestitul vânător.

Înainte de asta cam cu 25 de ani la
îndemnul doftorului meu C... din Brașov,
cu renume foarte bun, care de vreo 3 ani
de zile mei înainte încercase cu fel de fel
de lucruri a mă tămădui de un catar rău
de gât, m'am hotărât să merg în aerul
subțire al Bucegilor pentru 3 săptămâni,
unde speram că îmi voi afla mântuirea.
Era prin luna lui August, când e vremea
cea mai potrivită, mai frumoasă și vacul
cel mai statornic. Ca să am tovarăși și să
nu-mi fie urât, am rugat să mă însoțească
și cei doi frați ai mei Ioan și Ilarie, cari
se aflau tocmai în vacanțe la Bran. Nu
am avut a-i ruga mult, căci amândoi în-
dată s'au învoit, că și lor le era binevenit
prilegiul de a petrece vreo câteva zile în
ozonul Bucegilor.

Am făcut pregătirile de lipsă, și anu-
me, am împachetat două lăzi cu cele tre-
buințioase. Într'una din lăzi, am pus schim-
burile pe 3 săptămâni, pânzături, șerviete,

linguri, furcuțe, cuțite, străchini, oale și
cratițe de fier mici și mai mari, apoi în
a doua ladă am pus vreo 10 pâni, salam,
slănină, limbi afumate de bou, de porc,
ceapă din berechet, ridichi, usturoiu, sare,
piper, ardei, cafea prăjită și mărunță, ceai,
vreo 40 sticle cu vin vechiu, vreo câteva
cu rachiu de prune, de rum, de spirt, de
unt de lemn, c'un cuvânt tot de ce cuge-
tam că vom avea lipsă.

Ca servitor am luat un păcălici, bun
de picior și de minciuni — care să cu-
noștea bine în călăuzit pe deosebitele vâr-
furi ale Bucegilor și era totodată și înde-
mănat în toate. El fusese »furișit« la un
căpitan însurat, și era introdus în toate
ale bucătăriei și în ale mesei. — Il chema
Sofronie al Bucurii. El ni-a procurat caii,
3 pentru noi și unul pentru calabalac.
Aveam a pleca de noapte în ziua urmă-
toare, într'o Sămbătă. Sofronie Sămbătă
dimineața, după cum ne spusese seara, la
2½ ciasuri se afla cu caii în curte. Auzim
strigând:

„Sculați boieri sculați
și voi vă uitați
La cel frumos soare
Care vă răsare,
Nu vă leneviți,
La munte grăbiți.
Acolo găsiți

La ce nici gândiți, —
Zina munților
Floarea colților
Vă va »brățioșa
Vă va săruta.“

»Ho! ho! Sofrone! Sofrone! nu te
grăbi cu urda în Turda! Il apostrofez eu.
»Ce să nu mă grăbesc Domnule, când popa
Leonte m'a întâlnit astăzi de noapte, el o
și luase călare pe dealuri, la slujbe, spu-
nându-mi că merge la un holnav, să-i ce-
tească, apoi are și patru pomeni, de aceea
s'a sculat așa de dimineață ca să le is-
prăvească mai »ngrabă. Grăbiți deci și dv.

Luaiți în gură,
Un corn de prescură
Și-un pahar de voie bună
Ca să vă duc strună.

dați încă și lui Sofronie mai puțină
prescură și mai multă voie bună, ca să
vă povestesc pe cale câte o pățanie.«

»Gata Sofronie?« »Gatta!« Ne ur-
căm pe cai și hai prin Șimon la Guțanul
și de acolo la Schit. Deabia se luminase
de ziuă când am plecat. Era o dimineață
de toată frumșea, nici un noruleț nu ve-
deai pe albastrul cerului. Soarele își arunca
razele într'o lumină strălucitoare în ră-
sărit. Răcoreala dimineții te revenia. Piep-
tul să umfla și răsufla ușor. Caii erau buni

și ne duceau în bustrul lor pe valea Șim-
onului în sus. Începem a ne urca pe
plaiul lui Lom în sus cătră vatra Guțan-
ului. Trei oare ne-a trebuit până să
ajungem în vamă. Era acum 6 ciasuri
Tăbărăm pe calatalac, scoatem de mân-
care și ne așezăm sub un brad mare, care
la căldura soarelui de dimineață începuse,
încălzit, a da din el ozonul adevărat de
brad și a-l împrăștiă de nu te mai puteai
sătura de acea atmosferă plină de mirosul
cel pătrunzător și întăritor al brădetului.
»Ah Sofrone! ce mai miros de brad.«
»Bine bine domnilor, dar și slăcina cu
ceapa și cărnațul acela (salama) ce l'am
pachetat aseară, vă va mirosi încă și mai
bine, gustând din el.« Cu aceste cuvinte
scoate Sofrone aceste bunătăți la iveală,
le pune pe un șervet, și noi flămânzi,
ne-am apucat a ne »ntrece în gustare. Nici
unul nu mai vorbea un cuvânt, până nu
ne-am împăcat cu vrășmașul cel mare, —
cu stomacul. Ne-am pus la soare lungin-
du-ne până au păscut caii ca un cias.

»Să vă spu o istorie până în bucă
caii ceva«, începe Sofronie. »Trăia mai de
mult în Cămpulung un burlac. Lui îi re-
măsese multă avere după părinți fiind
singurul copil. Părinții lui cât au fost în
viață destul s'au năcăjit ca să'l însoare
dar el știa totdeauna să scape de capca-
nul, în care voiau părinții să'l bage. De,

acest tilu prin ocupațiunea de 30 ani. In ultimele zile s'au scris povești prin ziare, despre ceauz petrecute în Petersburg. N'am nici o cauză să spun în camera austriacă altceva, decât am spus în Moscova.

Bielohlavek (creștin social) »*Qui s'accuse s'accuse!*«

Dr. Kramarz: Timp de 14 ani am stăruit în delegațiunile de a îndemna pe conducătorii politice externe să se libereze de exclusivă alianță cu Germania și de presiunea, ce se exercită printr'asta asupra monarhiei, și să caute o apropiere de Rusia. Când am fost în Petersburg, anul trecut, am lucrat acolo pentru această apropiere între Austria și Rusia. La banchetul cel mare oficial din Petersburg, s'a beut pentru prima oară între mari aplause în sănătatea împăratului austriac. Anexiunea a răsturnat toate aceste. Fapt este că de ce s'au temut Anglia, Franța și Rusia și Slavii în Austria, că adevărat, ar putea să se înființeze în politica exterioară un bloc dela Marea-Nordică până la Adria, s'a întâmplat. Noi totdeauna ne-am temut, că vom fi înlăntuiți de toate acele pericole, ce le aduce cu sine politica exterioară a Germaniei, adevărat lupta ei pentru poziția ei în lume. Nimănui nu-i va succede vre-odată de a înstrăina Austria de Germania, pentru că aceasta poate în altă parte să-și caute anumite garanții diplomatice. Ar fi numai de dorit, ca Austria să-și poată păstra și în viitor rolul, pe care-l joacă acum și ca nu cumva să întrevină odată niște raporturi, cari ar justifica avertismentele ce le-am făcut în totdeauna contra politicei actuale a monarhiei. Pentru noi Slavii nu mai e de făcut nimica în politica exterioară. Noi nu putem, decât să ne închinăm preaputerniciei Germaniei și alianței cu Germania, iar încercarea unei apropieri de Rusia ar fi simplu o naivitate. »Putem deci, cel mult, să ne mărginim de a critica, dar un rol activ nu vom mai putea juca în politica exterioară. Problema noastră este să nizuim, ca echilibrul turburat, față cu noi Slavii, să fie restabilit într'o formă oarecare. In contra atotputerniciei Germaniei, în Europa centrală, noi Slavii trebuie să căutăm în Austria un echilibru în uniunea slavă. Noi Slavii nu voim să mutăm granițele statelor europene, nici nu facem călătorii inderletnicindu-ne cu înalta trădare. Acesta e un articol pe care nu-l avem de vânzare, voim numai un lucru: legătura interioară între toți Slavii, conștiința interesului comun al tuturor Slavilor. Acesta este punctul nostru de vedere.

Trebuie să fim pe pază față cu nizu-înțele de expansiune ale germanismului. Industria germană, ori unde vrea să facă un centru industrial, crează totodată și un centru de germanizare. De aceea trebuie noi, Slavii să formăm o uniune economică de apărare contra pericolului comun. In senzul acesta este o fericire, că Rusia, în slăbiciunea ei economică, se poate răzima pe țările slave din părțile apusene, ca pe un bulevard pentru slavism. Pe lângă stările, ce domnesc astăzi în Rusia, ar fi expansiunea Germaniei, fără îndoială un mare pericol, pentru acest imperiu. Noi Slavii (dep. Waldner: voiți să faceți politică industrială slavă) voim să ne scutim, și fiindcă nu ne putem scuti astfel, decât prin unire, facem tot posibilul spre a fi uniți. Austria n-are a se teme de uniunea slavă, pe câtă vreme ea va fi și

va rămânea dreaptă față cu Slavii. Dacă însă Austria tractează pe Slavi ca pe o națiune de a doua mână, dacă tolerează ca Slovenii în Carintia să fie germanizați, ca Slovaci în Ungaria să fie decimați, atunci poate să devină cestiunea slavă un pericol pentru Austria, care are toată cauza să incunjure acest pericol.

Dep. Waldner: Voiți să faceți politică austriacă, cu o putere străină.

Dr. Kramarz: D-voastră Germanii n'ați făcut nici odată altceva, decât de a căuta asigurarea națională în marele imperiu, pe care'l aveți la spate.

Dep. Waldner: In cei din urmă 30 de ani s'a făcut mai multă politică anti-germană decât politică pangermană.

Dep. Kramarz: Noi nu căutăm absolut nici o legătură cu un stat extern, pentru aceasta n'avem drept și nici că o facem. Voim numai, ca popoarele slave să se simtă înrudite și găsim în aceasta uniune a popoarelor slave, o întărire și asigurare a viitorului nostru.

Trecând la cestiunea băncii agrare din Bosnia, dr. Kramarz zice, că numai una ar putea ajuta, dacă camera ar vota unanim, ori cu mare majoritate, că concesionarea băncii agrare e ilegală. Austria n'a priceput nici odată să-și câștige inima popoarelor. Totdeauna a făcut, nu ce era firesc, ci ce era pociit, straniu. Trebuie să justificăm ocupațiunea și moralicește. Bărbații de stat austriaci însă sunt pe cale de a compromite anexiunea prin această bancă agrară.

Sosirea misiunii turcești la Viena. Misiunea specială turcească trimisă spre a notifica Maj. Sa Monarhului urcarea pe tron a noului Sultan, a sosit alaltăieri seara și a fost primită la gară de un escadron de cavalerie pentru serviciul de onoare și de cătră personalul ambasadei turcești. Membrii misiunii au fost conduși la Hofburg spre a fi găzduți la palat, ca oaspeții împăratului.

Procesul antimilitariștilor din Praga. Ziarul »Ceske Slovo« din Praga anunță că ancheta în privința antimilitariștilor arestați acolo acum vreo 2 luni e terminată. Peste câteva zile li se va înmâna acuzați-lor actul de acuzare, iar procesul se va deschide pe la mijlocul lunii acesteia. Din cauza marelui număr de acuzați și a delicteilor ce li se impută, procesul va ținea mai multe zile.

Convenția comercială austro-sârbă. Ziarul »Zeit« anunță următoarele: In caz când parlamentul austriac va vota proiectul de lege, prin care guvernul va fi autorizat de a încheia convenția comercială cu Serbia, ambasadorul austriac din Belgrad va primi instrucțiuni ca să înceapă tratativele în baza convenției celei vechi. Dacă se va ajunge la o înțelegere, se va proceda la modificarea sau reînnoirea compensațiilor cerute de cabinetul din Belgrad.

Catedra de istoria română la universitatea din Cernăuți. In comisiunea bugetară a camerei din Viena, discutându-se bugetul instrucțiunii, dep. bucovinean A. Onciu a propus o rezoluțiune privitoare la crearea unei catedre de istoria română la universitatea din Cernăuți și la crearea

de clase române la colegiul din Rădăuți și la școala normală din Cernăuți.

Expulsarea exarhului bulgar. Ministrul bulgar de comerț Liapceff, care a fost timp de 2 luni la Constantinopol, spre a negocia în afacerea căilor ferate orientale, a raportat în conziliul de miniștri că Poarta i-a declarat, că în caz când guvernul bulgar nu va accepta propunerile sale, Poarta v'ă răspunde prin expulzarea exarhului bulgar din Constantinopol. Știrea a provocat mare senzație. Presa bulgară cere ca guvernul bulgar să procedeze cu mare energie.

Adunarea comitatului Hunedoarei.

In 28 Mai s'a ținut, precum știm, adunarea de primăvară a comitatului Hunedoara. Iată după »Libertatea« din Orăștie unele amănunte asupra decursului acestei adunări.

La adunare au luat parte vre-o 40 membrii români. Luându-se în dezbatere darea de samă a vicecomitelui despre starea lucrurilor și treburilor comitatului, — s'au ridicat d-nii Dr. Ioan Papp adv. Brad, Dr. Gavril Suciu și Dr. Victor Bonlescu, advocați în Hațeg, — și fiecare a vărsat lumină nouă asupra cutărei ori cutărei stări triste de lucruri din comitat, pe cari raportul vicespanului le arată că ar fi în ordine și bine, în faptă sunt putrede și rele. In deosebi administrația e în prea multe locuri, încredințată în mâni nechemate, nepotrivite, având poporul a suferi nespuse de mult din pricina volnicilor și călcărilor de legi, ce le săvârșesc oamenii administrației. Cer îndreptarea lucrurilor, pedepsirea volnicilor!

Ajungând la partea de raport, unde s'a arat starea învățământului în comitat, s'au ridicat și au vorbit luminat d-nii protopop Ios. Morar (Dobra) și d-l deputat Dr. Aurel Vlad, arătând câtă nedreptate se face poporului vechiu românesc, băștinat al acestui comitat, prin felul cum se purcede față cu școlile lui! In loc ca deregătorii comitatului să-i vie poporului întru ajutor a-și susținea școlile singure folosite: cele cu limba de învățământ a poporului însuși, deregătorii răstălmăcesc legea și fac șicane școlilor și le închid fără treabă. Dovedesc că școlile cu limba de propunere străină de limba poporului îl împing napoi în întunecul neștiinței, — osândesc cu bărbăție această purtare a deregătorilor comitatului, cerând a se da sprijin organelor bisericești, ca să poată susținea ele și mai departe școlile de până aci, cu limba de învățământ a poporului, și aceste școli a-le îmbunătăți în toate privințele.

A venit apoi, mai la urmă, în desbatere cererea orașului Deva, ca comitatul să-l ajute cu suma de numai 50.000 (cinci-zeci de mii!) cor. la zidirea unui teatru unguresc. Deputatul Devei Toroczka a propus, ca comitatul să iee cele 50.000 împrumut dela »fondul săracilor«, că n'are vreme să aștepte până s'ar aduna banii pe cale de dare, și apoi să-l replătească fondului săracilor din banii adunați spre acest scop de pe toți locuitorii comitatului. Chiar și un avocat din Deva, Dr. Ullain, a vorbit contra acestei cereri, căci, a zis el, comitatul, în numele căruia se desbata aici, are alte lipse mult mai arzătoare! Avem de pildă numai un spital.

când ar trebui două ori trei, școlile înoată în lipsă, drumurile ni-s mai multe rele ca bune, în multe comune aruncat e peste 100% (zlot peste zlot!) — și altele. E un lux, o pradă neiertată a-i cere acum 50.000 pentru teatrul din Deva, de care să aibă folos numai orașul Deva. S'au ridicat apoi domnii Dr. Aurel Vlad, Dr. Victor Bonlescu, Dr. Ioan Papp, și au vorbit în contra acestei propuneri. Propunerea însă s'a primit. In contra hotărârei aduse se va apela.

Din Bucovina.

(Adunări așa numite creștine).

De când Românii din Bucovina s'au alăturat partidului creștin social de sub conducerea primarului Vienei Dr. Lueger, mișcarea antisemită între Românii din Bucovina ia întinderi tot mai mari. Această mișcare e nutrită din când în când de cătră un așa numit »proroc«, aparținător clasei poporului, care propagă prin intruniri războiu în contra beției și a multor alte păcate și deprinderi rele, ce s'au încuibat la sate. Mișcarea aceasta, de sine înțeles, nu e pe placul cărciumarilor evrei, căci nu rar se întâmplă, ca sate întregi să se lege cu jurământ, că nu mai consumă alcoolul jidovesc.

Astfel de adunări s'au ținut zilele trecute, precum cetim în »Patria«, în comunele Valeasacă, Gurahomorului și comuna Părhauți. La adunări au luat parte mii de creștini, în majoritate Români. Iată cum a decurs adunarea din Gurahomorului, convocată de însușișul naționalist român Dr. N. Blăndu, notar public.

Adunarea a fost cercetată de o mulțime imensă de peste cinci mii de creștini din întregul district al Homorului, ba și din cel al Rădăuților, al Câmpulungului și al Sucevei. La această adunare impozantă au participat și toți credincioșii romano-catolici din Homor și împrejurime, în frunte cu amândoi preoții lor, apoi toată inteligența română din Homor, afară de oberrabinerul dela judecătoria de-acolo, care de frica jidanilor a preferat a se refugia într'o chilie ascunsă cu câțiva prietini jidovești de ai săi. unde au jucat cărți și au făcut glose geniale contra »prorocului« și a mișcării creștinești. Ce rușine! In tot Homorul nu se vedea nici urmă de jidan pe timpul adunării, iar de creștini gema și iământul, mai ales în grădina unde s'a ținut adunarea erau încărcate toți pomii de țărani, toate acoperișurile caselor laterale, toate edificiile secundare, toate gardurile erau încărcate cu privitori creștini, cum n'au mai văzut Homorul de mulți ani. A vorbit mai întâiu Dr. N. Blăndu convocătorul adunării, arătând scopul ținerei ei și recomandându-l pe »proroc« din Mahala, pe urmă a început acesta, Ștefan Sainciuc, a-și expune învățătura sa creștinească, fascinand mulțimea prin cuvintele sale; după dânsul a vorbit un preot romano-catolic, dând un mic resumat al cuvântării prorocului și în limba germană. A vorbit apoi și un preot român și un cunoscut orator din Cernăuți în limba germană, d-l M. Chisanovici, arătând avantajele noiei legi electorale, alt orator din munți a adus cu sine un sac plin de stolvane de lân muced trimis de cosiliul cultural al țării, nu spre salvare, ci spre otrăvirea vitelor creștinilor, exprimându-și părerea sa cea mai mare de rău că banii votați de ministeriu pentru alinarea lipsei ce domnește în Bucovina au fost turnați în pungii jidovești. In schimb pentru niște gunoii ne mai pomenit de mizerabil.

La încheiere d-l Dr. N. Blăndu, resumând toate învățăturile folositoare sămănate în aceasta adunare, îndeamnă popoul la muncă pentru binele obștesc, la concordie și la părăsirea tuturor relelor, de care suferă azi.

Agitații pansârbești în Bosnia.

Ziarele din Viena primesc următoarele din Belgrad:

Se știe că nu de mult o deputațiune de Sârbi din Bosnia s'a prezentat la Viena sub conducerea lui Ieftanovici și a comunicat cercurilor politice, că Sârbi din Bosnia sunt mulțumiți cu soartea lor și doresc să ia parte la viața politică a Austriei.

Îndată după înapoierea acestei deputațiuni la Serajevo a început să se resimtă influența Sârbilor din Belgrad, care tindea să dosrădăceze re-izarea acelei dorinți a Sârbilor din Bosnia. Dr. Gavrița, agentul guvernului sârbesc, care fusese expulzat de mult timp din Bosnia, a reapărut la Serajevo, și a început agitațiuni printre Sârbii din Bosnia spre a da politicei lor o altă îndrumare.

câte ori îl făcea ca să se întâlnească cu vreo fată, care convenea părinților, de atâtea ori știa să scape spunându-i fetei câte-o măscară, de fata trebuia să fugă, ca să scape de el și ilocola ca pe necuratul. Cu mai multe fete a făcut același lucru și va-și putea istorisi cum își petrecea el cu fetele și ce le spunea, dar mi-e cam rușine. Destul, că el rămăsese burlac și-și petrecea vremea cu vânatul. Ii plăcea să aibă la el seara oameni cheflii la cină, din prietini lui, care asemenea erau vânători. Fiecare știa să istorisească din întâmplările lor istorii, unele adevărate, altele mai mincinoase și iscodite de ei, cu un cuvânt își petrecea timpul cu drag. Burlacul nostru era cu deosebire un mincinos de încheaga apa. Când începea el, toți știau că va minți ca totdeauna și va spune cele mai boacăne Brașoave. De aceea îl și numeau ortacii lui *lanca minciună*. Auzise și el că l'au botezat *lanca minciună*, și s'a supărat, dar nu putea să se desbure de minți. Într'o zi îi spune servitorului, Mițiu Țiganului: »Măi Țiganule! Măne seară voi avea vreo 20 oaspeți la mine la cină, tu vei servi la masă, când mă vei auzi că spui vreo minciună prea groasă să vii în dosul meu și să mă tragi de mână, fără să te vadă cineva. M'ai înțeles?« »Da domnișorule te-am înțeles«. Veni seara cu cina. Să pusese la masă toți 50 inși și-au început la tafasuri. Unul povestea una,

altul alta, și începe a povesti și ga. da casei: »Mă dusei mai deunăzi cu pușca încărcată cu alică la iepuri și potârnicii în mestecănișul de din sus de bărc, cam 1 1/2 ceasuri de aici. Am umblat cât am umblat când colo aud deodată pufând în desis o gadină. Mă întorc într'acolo, când ce să văd? O dihanie de urs cât un bou suia la deal. Am înlemnit. Avea o coadă de cel puțin 3 stânjini de lungă. Toți răd. Atunci Mițiu Țigan își face treabă în dosul stăpânului și îl trage de mână. »Și dacă coada nu era tocmai de 3 stânjini, da era însă de sigur de 1 1/2 stângin«. Țiganul iar îl trage de mână. »De! deși nu era de 1 1/2 stângin, dar era mai lungă de 1/2 stângin«. Țiganul iar îl trage de mână. »Hai sietir la dracu cioară« îi zice stăpânul năcăjit, »că rămâne ursul fără coadă. Cu acestea Șofrone să scoală și își gată cai, ca să plecăm mai departe.

Mergem în cancelaria de finanțe, ne aratăm »pa-șușurile«, pe care le vizează »respiciențului«, și încăleacănd iarăși pe cai, pornim la plaiu în sus cătră vama românească *Stranga* (de 1900 metri înălțime). Două ceasuri ne-a trebuit să urcăm plaiul, ce duce la vama, aci urcând, aci tînd la vale, trecând mai multe păraie, a căror izvor și-l luau din păreții drepti ai stâncilor din stânga. Aceste păraiașe în timpuri de ploaie sau în timpuri de ruperi de nori cresc de-odată în așa măsură, de rup

colți, rup brazi, fac săpături adânci, prăbușesc totul la vale, strică pe alocuri plaiul de nu-l mai cunoști unde a fost. In astfel de vremuri tari se prăbușesc colți, brazi scoși din rădăcini, văjaie apa de i-să aude urletul din depărtări de 10—15 kilometri, se primejduesc vite mari, oi, cai, ba chiar și oameni apucați la mijloc, cugeti că a sosit chiar vremea cea de apoi.

După astfel de timp îndată să rânduiesc oamenii din satele dimprejur, ca să vie să direagă, cum se poate, stricățile pricinuite de astfelu de vijelii și să facă iarăși plaiul umblător, care lega vama Guțanului cu vama rom. Strunga. Noi am nemerit tocmai timpul cătră toamnă, când se statornicise vremea, și când era din nou făcut plaiul, ce l' stricase o astfelu de vijelie din lunie a acelu an, am trecut deci fără primejdie pretutindenea tot călări până la vama rom. Aveam o priveliște covârșitoare, cu deosebire vezi cătră apus marea *Piatra Craiului* (de 2247 metri de înaltă) și toate satele Branului, împrăștiat pe văi, pe dealuri și prin codrii. Mai de multori ne-am oprit, am descălecat de pe cai și am poposit pierduți în mărirea acestei priviri, pe carea nu cred să o mai aibă cineva într'alt loc.

(Va urma.)

Guvernul din Bosnia fiind informat de prezența d-ruului Gavrilă I-a expulzat din nou, însă agitațiunii lui totuși au avut un rezultat, anume formarea fracțiunii vechilor radicali eșită din sânul partidului Sârbilor vechi radicali. Această fracțiune va începe o opoziție vehementă în dieta Bosniei. Agitația Sârbilor din Bosnia în favoarea propagandei pan-sârbe va fi sprijinită de către fostul șef de secție Spalajkovići, care va sosi în curând în Bosnia. El a fost numit ambasador al Serbiei la Londra și va pleca în curând prin Bosnia la postul său. În timpul șederii sale în Bosnia, el va studia în mod amănunțit programul elaborat de dănsul cu privire la Mohamedanii din Bosnia, spre a vedea dacă acest program se va putea pune în aplicare.

STIRILE ZILEI.

— 23 Maiu v.

Procesele de presă ale »Gazetei Transilvaniei«. Astăzi ni s'au înmănat două sentințe ale forurilor superioare judecătorești. Prima este sentința Curiei regeste 3106/1909 cu data 28 Aprilie 1909, prin care se schimbă sentința de condamnare a tribunalului de prima instanță luată în procesul de presă ce s'a pertractat înaintea Curții cu jurați din Târgu-Mureșului, contra acuzatului Ioan Spudercă, pentru reproducerea în două urmări (Nrii 217 și 218 ai »Gazetei Transilvaniei« din 1907), a scrisoarei poetului Björnson, intitulată: »Opresiunea maghiară« și publicată în revista franceză »Le Courrier Européen«. Curia regească a dat loc recursului procurorului, care a privit cele două urmări ale scrisoarei din cestiune, ca două articole de sine stătătoare și a afirmat, că Spudercă a săvârșit două delictive de agitațiune Curia alăturându-se părerii procurorului a ridicat pedeapsa acuzatului de la 3 luni închisoare de stat și 500 coroane amendă la 4 (patru) luni închisoare de stat și de două ori 500 (cinci sute) coroane amendă (adecă cu totul 1000 coroane amendă); iar recursul de nulitate înaintat de apărătorul acuzatului Curia l'a respins.

A doua sentință este cea adusă de tabla reg. din Târgu-Mureșului în urma recursului procurorului contra hotărârii Senatului de acuză, care absolvise de redactorul nostru responsabil de delictul agitațiunii, comis — după părerea procurorului — prin publicarea poeziei »Un sabul din America« scrisă cu ocaziunea jubileului »Gazetei« de d-l Atanasie Ghermani din Cleveland-Ohio. Tabla a respins recursul procurorului pe motiv, »că poezia învințită nu conține nici o atare expresie, care să fie aptă, să atîțe la ură pe locuitorii de naționalitate valahă în contra Maghiarimei«.

— Luni în 7 Iunie n. se va pertracta înaintea Curții cu jurați din Târgu-Mureșului procesul redactorului responsabil al »Gaz. Tr«. Victor Branice pentru publicarea articolului »Sărbători vesele« dela Rosaliile anului 1908. Apărarea d-lui V. Branice a luat-o asuprași d-l avocat Dr. Enea Draia din Târgu-Mureșului.

Arhiducele Francisc Ferdinand la Sinaia. După o știre din București arhiducele Francisc Ferdinand și-a amănat călătoria la Sinaia pe 1 Iulie n. a. c.

Comisar guvernial pentru examenul de maturitate la gimnaziul sup. gr. or. român din Brașov, a fost numit, — precum cetim în »Budapesti Hirlap« — profesorul Dr. Stegeszku Iozsef.

O delegație română la Maj. Sa Monarhul. Cu ocaziunea audienței generale de eri s'a prezentat la Maj. Sa o delegație a comitetului pentru construirea bisericii greco-orientale din Viena, compusă din președintele gen. Alexandru Lupu, vice-președintele Dr. Ciurcu și deputatul Aurel Onciul.

Adunarea generală a Sindicatului ziaristilor din București. Alături s'a ținut adunarea generală a Sindicatului ziaristilor din București. Adunarea a majorat la 300 lei penziunea ce s'ar fi cuvenit defunctului ziarist, D. Marion, și potrivit art. 22 din regulamentul casei penziilor, a acordat o penzie lunară de 100 lei, d-nei Natalia D. Marion, văduva decedatului. S'a

procedat apoi la votarea de noui membrii activi în Sindicat și a fost admis cu unanimitate, d-l Ion Peret, primul redactor al ziarului »La Patrie«.

Circulațiunea străinilor în Brașov în luna Maiu. În luna trecută au petrecut în Brașov următorii străini. Din America 2, din Austria 194, Azia 1, Bulgaria 2, Anglita 4, Franca 4, Germania 26, Grecia 2, Italia 19, Macedonia 1, România 272, Rusia 3, Sârbia 2, Turcia 3 și din Ungaria 918; în suma 1453. Dintre aceștia au locuit în Hotel București 233, Calul alb 1, Central 283, Continental 235, Europa 339, Grand 91, Villa Kertsch 3, Coroană 32, Metropol 8, Predeal 17, la Virag, St. Lungă, 1 și în case private 210.

Studentii universitari din Iași au hotărât să țină un mare meeting de protestare, Duminecă, în sala Pastia, contra procedurii autorităților austriace față de d-l N. Iorga, care a fost oprit să treacă granița la Suceava.

Un congres al Slavilor la Sofia. Din cercurile politice se anunță că în curând se va convoca un congres al Slavilor la Sofia.

Procesul de uzură a lui Rosner Jakab. Eri era să se comunice de către tribunalul din Brașov cunoscuților cămătari Rosner și Fohn Szali sentința curiei, care a aprobat sentința tribunalului din Brașov. Neprezentându-se acuzații, cari — precum știm — au fost lăsați pe picior liber, tribunalul a dispus ca să se lanseze contra lor ordinul de urmărire și arestare.

Pertractarea finală în procesul pentru furtul săvârșit în luna trecută la filiala din Brașov a băncii maghiare comerciale din Pesta a avut loc eri. Ambii acuzați au recunoscut furtul. Reser a fost osândit la un an închisoare ordinară, iar Taizs la 5 luni recluziune. În contra sentinței au apelat procurorul și apărătorul.

Reîntoarcerea soldaților din Bosnia. Rezerviștii, cari au avut parte în iarnă de un serviciu atât de anevoios în Bosnia, cei din corpul de armată XV (Serajevo), cât și cei de sub comandamentul militar din Zara au fost deja trimiși spre casă. Rezerviștii regimentului de infanterie 99 au sosit în 30 Maiu din Poca în Znaim, iar cei din reg. de infanterie 11 au sosit în 31 Maiu din Kalinovik în Pisek. Cei din reg. 65 din Vlasenica au sosit în 1 Iunie în Munkács, iar cei din Petrovac (reg. 73) au sosit alături în Eger (Boemia). Rezerviștii dela batalioanele încredințate cu păzirea granițelor Bosniei și Herțegovinei, fiind mai puțini la număr, au plecat cu trenuri personale de pasageri.

Mica principesă Maria a României cumpărând un cal de cursă. Alergările de cai fiind la ordinea zilei — serie »Universul« — am aflat o anecdotă foarte nostimă în privința cumpărării unui cal al d-lui Al. Marghiloman de către mica principesă Maria. Drăgălașa principesă, asistând la alergările de cai, a fost entusiasmata de frumusețea calului »Grui-Sänger«, al d-lui Marghiloman, și cu un aier foarte serios i-a oferit pentru dănsul economiile sale, care se urca la suma de 14 lei. D-l Marghiloman i-a răspuns zâmbind, că este prea puțin; atunci principesa i-a făgăduit, că va aduna în curând mai mulți bani spre a putea cumpăra calul. Intr'adevăr, într'o zi când d-l Marghiloman se afla la Cotroceni, principesa i-a înmănat foarte mândră suma de 28 lei, zicând că acumă speră, că d-l Marghiloman va fi mulțumit. D-sa, fermecat de drăgălașenia micii principese, i-a oferit calul pentru această sumă.

Alegerea de protopop gr. or. la Geoagiu s'a făcut Joi în săptămâna trecută. A fost ales cu unanimitatea voturilor d-l Ioan Popovici, preot în Gelmar, fost profesor al școlii civile de fete din Sibiu, asesor konzist., acum director al băncii »Geogeană«.

15,000 de ouă furate. Un furt îndrăzneț s'a petrecut zilele trecute în Berlin, furându-se din prăvălia unui comerciant 15,000 ouă. În zorile zilei un car, din care se scoborâră mai mulți inși, se oprî înaintea prăvăliei. După ce cu chei false și cu dalte au spart ușile prăvăliei, hoții luară toate lăzile cu ouă și le așezară în car. Cu totul s'au furat 8 lăzi, conținând peste 15,000 ouă.

Reedificarea Messinei. Neglijența autorităților italiene în ce privește reedificarea Messinei dă mult de gândit. Guvernul nu a dat ordin încă nici pentru reedificarea edificiilor statului și proprietarii de case încă sunt împedecați prin aceasta în reedificarea caselor lor, pentru că planul noului oraș, care trebuia să fie publicat deja de 2 luni, încă nici nu a fost prezentat comisiei. Totul rămăno așa cum a fost și până acum. Câteva colibe s'au mai ridicat în săptămânile din urmă, dar nici acestea nu sunt încă gata și nu sunt locuite, în timp ce mulțimea poporului se plânge că n'are adăpost. Autoritățile au decis acum ca lucrările pentru curățirea stradelor să fie date mai multor întreprinzători, cari în decurs de 4 luni vor avea să curețe stradele de ruine.

Nouă linie ferată transbaicalică. Guvernul rus a hotărât, din motive strategice, construirea unei noi linii ferate transbaicalice. Costul acestei linii e de vre-o 35 milioane de ruble. Lucrările vor începe imediat.

Târg de vite. În Săliște (lângă Sibiu) se va ținea târgul de țară de vite Vineri și Sâmbătă în 11 și 12 Iunie anul curent stil nou, iar târg de mărfuri Luni în 14 Iunie.

În Brașov se va ținea târgul de vite în zilele de 14, 15 și 16 Iunie n. a. c.

Canibali pe insula Haiti. După spusele unui ofițer de pe vaporul englez »Irina«, o parte din echipagiu și din pasageri au vrut să debarce, în cursul unei călătorii, pe coastele insulei Haiti. Ei au fost atacați de indigeni, dar 6 au reușit să scape ajungând până la vapor înnot. Un ofițer și un chelner au fost însă prinși de indigeni și mâncați.

Aparate fotografice pentru diletanți. Recomandăm tuturor cari se interesează de arta fotografiei, acest sport plăcut și ușor de învățat casa specială provădută cu articoli din domeniul fotografiei a firmei fondată în anul 1854. A. Moll k. u. k. Hof-lieferant Wien I Tuhlauben 9. La cerere se trimite preț curent ilustrat.

ULTIME ȘTIRI.

Budapesta, 5 Iunie. Wekerle a propus în audiența de eri Maj. Sale să primească încăodată în audiență pe miniștri Andrassy și Kossuth. Maj. Sa a acceptat propunerea lui Wekerle.

Viena, 5 Iunie. În camera deputaților s'a continuat eri discuțiunea moțiunilor urgente propuse de deputații Schustersic și Kalina în cestiunea băncii agrare pentru Boemia. Cei mai mulți oratori au atacat pe ministrul Burian în mod vehement. Moțiunea deputatului Kalina a fost primită cu 201 voturi contra 94. Socialiștii, Slavii din sud și boemii radicali au primit votul cu aplauze. Se auzeau strigăte: »Afară cu Bienert«.

Viena, 5 Iunie. »Zeit« comunică, că baronul Aehrenthal și Dr. Wekerle în timpul șederii sale la Viena vor discuta asupra atitudinii Austro-Ungariei față de jubileul și expoziția din Italia. Ministrul de externe va cere întâiu părerea ambelor guverne și dacă acestea vor adera la participarea la jubileu, atunci va încunoștiința despre aceasta guvernul italian. E mai mult ca probabil, că Austro-Ungaria va lua parte în mod oficial la jubileu.

Viena, 5 Iunie. În comisiunea parlamentară agricolă s'a propus, ca să se închiză frontiera austriacă în contra importului de vite și carne din țările balcanice. Propunerea s'a primit în contra 9 voturi.

Petersburg, 5 Iunie. Toate ziarele se ocupă de apropiata întâlnire a Țarului cu împăratul Wilhelm. Presa panslavistă este foarte surescitată din cauza acestei întrevederi. »Herold« anunță, că scopul acestei întâlniri este izolarea Angliei.

Belgrad, 5 Iunie. Regele a primit eri pe majorul Ocanovici și i-a comunicat că l'a numit comandant al regimentului de cavalerie din Niș. Prințul George, aflând despre această numire, a scris părintelui său o scrisoare, prin care-l anunță că va renunța la raugul lui de ofițer, dacă nu i se va da satisfacție prin degradarea maiorului Ocanovici. Prințul George a atras atențiunea regelui că legătura veșnică cu ofițerii conspiratori va atrage după sine distrugerea dinastiei Karageorgevici. Scrisoare se termină astfel: »Privește în jurul tău și vei vedea că întreaga Serbie te-a părăsit!«

Berlin, 5 Iulie. În Westfalia s'au iscat mari incendii de păduri. Din Hannover s'au trimis trupe spre salvarea incendiatorilor. Un preot, anume Grote, în timpul când da ajutor celor nenorociți, a murit de insolatiune, Un forestier abia putu scăpa de a nu fi ars de viu. Multe fiare sălbatice a perit în flacări.

Bibliografie.

Revista politică și literară. Director-proprietar-editor: Aurel Ciato. A apărut Nr. 3 dela 1 Iunie 1909 cu următorul sumar: Fidas, Politica noastră »tradițională«. Hyperion, Durere (poezie). I. Agărbiceanu, O întâmplare (nuvelă). Vidu Rusmin, La marginea pădurii (nuvelă). M. Străjanu, Câteva observațiuni asupra flozofiei lui Vasile Conta. Ioan Adam, Ipopotama (poeme în proză). Dela Bistrița. Madona de Lourdes (poezie). D. Crainic, Rândunica (poezie). Dr. C. Maniu, Lipsa absolutului în viața practică românească. Dr. V. Nițescu, Scrisoarea II. (Icoane din temniță). Aurel Ciato, Considerațiuni generale asupra situației noastre politice. Maria Cunțan, Din »Penajii mei« de Carmen Sylva, Lang și Masset. A. Cotruș, Sara (poezie). D. Crainic și Hyperion, Cântec (poezii). Dr. V. Meruțiu, Bogățiile miniere ale României. Dr. Ștefan Pop, Bibliografia catehismelor românești vechi. (II. catehismul de Brașov din 1559). Verax, Cronica literară (Unui doritor de altă critică). ** Informațiuni. Bibliografie.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor respons.: Victor Branice.

Wällischhof,

sanatoriu aranjat — după sistemul Dr Lahmann — cu toate întocmirile modene ale terapiei fizicale și dietetice; 1/2 oră depărtare dela Viena în regiune romantică și sănătoasă. Posta și telegraf: Maria-Enzensdorf bei Wen.

Cu deslușiri și prospecte stă la dispoziție direcțiunea și medicul șef al stabilimentului:

Dr. Marius Sturza

Dr. STERIE N. CIURCU.

VIII Kochgasse Nr. 29 — Viena

Consultațiuni

cu celebritățile medicale, cu specialiștii de facultatea de medicină din Viena.

Telefon nr. 17065.

Să capetă pretutindenî

Kalodont

Cremă de dinți indispensabilă conservă dinți curați, albi și sănătoși.

Aducem la cunoștința On. public, că prețul apelor minerale și igienice din depositul nostru din strada Aței Nr. 6 pe lângă schimbul imediat al sticlelor este următorul:

Gloria	1 litru 12 fl.	1/2 litru — fil.
Borpatak	" 12 "	" — "
Matild	" 16 "	" 14 "
Borhegy	" 16 "	" 14 "
Boros	" 16 "	" 14 "
Előpatak	" 16 "	" 14 "

Fehérkő	" 16 "	" 14 "
Felsőrákos Mária	" 16 "	" 14 "
Káson Salutaris	1 litru 18 fl.	1/2 litru 14 fl.
Horgász	" 16 "	" 14 "
Repati	" 15 "	" 14 "

Borszék	" 28 "	" 22 "
Sztojka	" 28 "	" 22 "
Boholt	" 26 "	" 22 "
Hargitta	" 26 "	" 22 "
Székely-Selters	" 26 "	" 22 "

La cumpărare de 25 sticle

liferăm Borvizuri acasă. — Apelăm la sprijinul On. public Societatea pe acții a exploatării și exportului apelor minerale. (479,59—150

Convocare.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii „Sincana” societate pe acții se convoacă la

Adunarea generală ordinară,

care să va ține în Ó-Sinka (Șinca-veche) Duminică la 27 Iunie 1909 st. n. la 2 oare după prânz în localul acestui institut.

Ordinea de zi:

Modificarea statutelor societății pe acții „SINCANA” ordinară de către On. Tribunal reg. din Brassó prin rezoluțiunea ddto 10 Maiu 1909 cu numărul 4381 din 1909 civil.

Ó-Sinka (Șinca-veche), 3 Iunie 1909.

DIRECȚIUNEA.

Meghívó.

„Sincana” hitel- és takaréktársaság részvényesei az Ó-Sinkán 1909. évi június 27-én délután 2 órakor nevezett intézet helyiségében tartandó

rendkívüli közgyűlésére

ezennel meghívotnak.

Tárgysorozat:

A brassói Tkts. kir. törvény-szék részéről 1909. évi május hó 10-én 1909. évi 4381 polg. szám alatt kelt végzésével elrendelt „SINCANA” hitelintézet alapszabályzatának módosítása.

Ó-Sinka, 1909. évi június hó 3-án.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Mașine de cusut

ORIGINALE SINGER

SINGER Co.

mașine de cusut, Soc. pe acții, Brașov, Strada Porții nr. 23.

A se observa marca fabricii înregistrată.

Fundată la 1876.

Institut artistic fotografic
JOSEF SCHULLER & SOHN
mai înainte Leopold Adler,
BRAȘOV,
Strada Porții Nr. 14.
Lucru solid. — Prețuri solide.

In fiecare zi:

Krenwürstel proaspeți.
Șuncă escelentă.
Costițe de porc fierte și nefierte.
Cele mai fine
Cărnuri afumate (mezeluri)
se capătă la
H. G. ZEIDNER,
Brașov, Strada Hirscher.

Anunț de licitație.

În 21 și 22 Iunie st. n. 1909 se vor vinde cu licitație obiectele ce sau amanetat din 22 Martie 1908 până inclusive în 16 Maiu 1908 și anume: sub numărul 4096—1908 până inclusive cu Nr. 6896—1908, al căror termen au expirat și nu s'au rescumpărat.

Licitatia va avea loc în localul Casei de zăloge, dela 8 oare până la 11 oare a. m. și în cas de lipsă dela 2 până la 4 oare p. m.

Obiectele, cari se vor vinde, sunt: Giuvaericale, Ciasornice de aur și argint și alte scule de aramă, Cioaie, Cositor, flanele, haine bărbătești și femeiesci, Cisme, Ghete și altele.

Vânzarea se face în bani gata.

Rescumpărarea sau înoirea amanetelor se poate face numai cu o zi înainte de licitație.

În ziua vânzării cu licitație nu se permite nici într'un chip a prelungi amanetarea.

Brassó, 30 Maiu 1909.

(2—3). Oficiul casei de amanetare din Brașov.

De vânzare**Casa din Zernești Nr. 580**

aproape de tég, situată în Strada principală, acomodată și de birt este de vânzare din mână liberă cu licitație verbală și cu oferte în scris. Licitatia se va ține în 10/23 Maiu a. c. la 11 oare a. m. după esirea din biserică. Casa constă din 2 odăi, bucătărie de eamnă și vară, pivniță.

În curte se află șoproane, șură și grajduri.

Condițiile se pot vedea la licitație cu 1 oră înainte și la subscrisul proprietar

Heinrich Bolesch,

(560,2—3). notar comunal în Ghimbav.

Ape minerale de celebritate universală, din izvoarele

VICHY

Proprietatea statului franțes.

Recomandate de celebrități medicale.

Celestins: contra suferințelor de rinichi, ud, bătăie, soldină, diabet.

Grande-Grille: contra suferințelor de ficat, piatră la fieră, îngreunări la pânțele.

Hôpital: contra tuturor afecțiunilor dysposice.

Se capătă în toate prăvăliile de ape minerale și la farmacii.

Abonamente la

„Gazeta Transilvaniei” se pot face ori și când pe timp mai îndelungat sau lunare.

Important pentru toți proprietarii de pământ!

Cartea apărută de curând:

„Sfaturi și îndrumări în afaceri de dare”.**CUPRINSUL:**

1. Din istoria dărei.
2. Legile de dare până la 1909.
3. Legea nouă despre darea pământului în general.
4. Darea pământului la începutul erei constituționale.
5. Cum s'a întâmplat prima clasificare a pământului?
6. Cât e darea pământului la proprietățile mari, și câtă e la cele mici?
7. Legea despre darea de pământ.
8. Explicarea legii.
9. Cine poate cere clasificarea din nou a pământului?
10. Cum se face clasificarea?
11. Cum să-și caute țaranul dreptul?
12. Clasificarea din nou nu costă pe oameni nici un ban.
13. Cum se reduce darea?
14. Asemănare între legea veche și cea nouă.
15. Cât pământ este în țară?
16. Domnii mari cum scapă de dările comunale?
17. Sistemul nostru de dare pe cei mici îi apasă, pe cei mari îi îngrașă.
18. Legile despre manipularea dărilor.
19. Cum se poate cere înapoi darea plătită pe nedrept?
20. Unde să apelăm?
21. Când trebuie să plătim dările și când putem căpăta amânare?
22. Când se iartă darea?
23. Cum se cere iertarea dării?
24. Câtă dare se iartă?
25. Ce să facem, dacă vine executorul?
26. Cum să face licitația legală? etc.

Din acest cuprins ori cine se poate convinge, că aceasta carte e de mare importanță pentru toți. Rugăm pe preoți, pe învățători și pe toți binevoitorii poporului, să răspândească această carte atât de prețioasă pentru țaranul nostru. — Un exemplar costă 1 coroa. Dacă deodată se comandă 10 exemplare, atunci un exemplar costă 80 fileri. Plus pentru poșta 5 fileri pentru fie-care bucată. Bani să se trimită înainte, că prin rambursă costă mai mult poșta, la adresa:

Administrațiunea foii „POPORUL ROMÂN”,
Budapesta, VII., István-ut 11.

(614,2—5.)

GEORGE BUCĂ

croitor bărbătesc,

Brașov, Strada Orfanilor Nr. 7.

Confectionează:

Costume moderne.

Fason elegant.

Depozit de

Stofe veritabile englezești.

H. Kleverkaus

Brașov, Strada Hirscher Nr. 6.

FABRICANT DE

SALAMĂ ȘI CĂRNĂȚĂRIE (Selcher)

pus în mișcare cu motor

Recomandă: Șuncă prima calitate, limbi afumate, salamă, untură de porc, slănină afumată. Cu deosebire specialitate de cărnați cu hrean, așa numiți Krenwürstel.

Comandele se esecută prompt și se espedează cu poșta ori și unde.

Prețuri curente la cerere se trimit gratis.

WILHELM SCHMIDTS,

Franzelărie fină și de lux.
Brutărie, Vânzare de făină.

Brașov, Str. Aței 3, Str. Hirscher 2.

În fiecare zi se capătă de 3-ori frânsele proaspete, și pâne de casă.

Pâne neagră Graham proaspătă.
Cozonaci și Pizmești proaspeți în fiecare zi.

La toate expozițiile unda au luat parte, produsele mele au fost premiate cu cel dintâu preț. La expoziția din București din anul 1906 premiat cu medalia de argint.

Praturile-Seidlitz ale lui MOLL

Veritabile numai dacă fie-care cutiă este provădută cu marca de apărare a lui A. MOLL și cu subscrierea sa.

Prin efectul de leuire durabilă al Praturilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutateilor celor mai cerbiciose la stomac și pânțele, în contra căreilor și acrelei la stomac, congestiunii cronice, suferinței de ficat, congestiunii de sânge, haemorrhoidelor și a celor mai diferite bôle femeiesci a luat acest medicament de casă o răspândire, ce crește mereu de mai multe decenii încôce. — Prețul unei cutii originale sigilate Corone 2— Falsificațiile se vor urmări pe cale judecătorească.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.

Veritabil numai dacă fie-care sticlă este provădută cu marca de scutire și cu plumbul lui A. Moll

Franzbranntwein-ul și sarea este forte bine cunoscută ca un remediu popular cu deosebire prin tras (frotat), alină durerile de soldină și reumatism și a altor urmări de răceală.

Prețul unei cutii originale plumbate cor. 2.—

Săpun de copii a lui Moll.

Cel mai fin săpun de copii și Dame, fabricat după metoda cel mai nou, pentru cultivarea rațională a peleii, cu deosebire pentru copii și adulți. — Prețul unei bucați cor. —40 b.

Cinco bucați cor. 1.80

— Fie-care bucată de săpun, pentru copii este provădută cu marca de apărare A. Moll. —

Trimiterea principală prin Farmacistul A. MOLL Wien, I. Tuchlauben 9 c. și rez. furnisor al curții imperiale.

— Comande din provinciă se efectuează șilnic prin rambursă postală —

La deposite să se cêră anumit preparatele provădute cu iscalitura și marca de apărare a lui A. MOLL.

Deposite în Brașov: la d-nii farmaciști Ferd. Jehelius, Victor Roth și en gros la D. Eremias Nepoții.

„Gazeta Transilvaniei” cu numărul a 10 fileri se vinde la zaraful Dumitru Pop, la tutungeria de pe parcul Rudolf și la Eremias Nepoții.